

ABS takmak yeterli mi?

“Sıkça Sorulan Sorular”

Alpay Lök

Mak. Y. Müh.

alpay@frenteknik.com

29 Aralık 2010

FRENTEKNİK

www.frenteknik.com

Tel: 212 - 549 99 77

Faks: 212 - 549 55 73

Toplam 5 (Beş) sayfadır

“Sıkça Sorulan Sorular”

SORU: ABS nedir?

ABS (Anti Blokaj Sistemi) ; Kuru veya kaygan yol şartlarında fren sırasında tekerleklerin kilitlenmesini önleyerek Direksiyon hakimiyetini koruyan ve aracın fiziksel sınırlar içinde en kısa mesafede durmasını sağlayan Elektronik Denetim Sistemidir..

SORU: Hangi araçlarda ABS zorunlu ?

30.07.2004 'den sonra trafiğe çıkan M1 sınıfı Otomobil ve N1 Sınıfı Kamyonet dışında kalan tüm araçlarda ABS zorunludur. ABS zorunluluğu olan araç sınıfları aşağıdadır: M2 Sınıfı Minibüs, M3 Sınıfı Otobüs, N2 ve N3 Sınıfı Kamyon, O3 ve O4 Sınıfı Römork.

SORU: O4 Sınıfı Low-Bed'lerde ABS zorunlu mu?

EVET !

71/320'de M1 ve N1 dışında hiçbir araca ve Low-bed araçlara muafiyet yoktur.

SORU: 30.07.2004 tarihinden önce tescil edilmiş araçlarda ABS zorunlu mu?

HAYIR !

SORU: Fren sistemleri ile ilgili Teknik Mevzuat hangisidir?

71/320/AT . 30.07. 2004 tarihinden sonra tescil edilen ve trafiğe çıkan araçların fren sistemi bu Teknik Mevzuat şartlarına uygun olmalıdır.

SORU: Bir aracın fren sisteminin 71/320/AT Teknik Mevzuatına uygun olup olmadığı nasıl anlaşılır ?

Aracın “Uygunluk Belgesi” nde 71/320/AT direktifine göre Tip Onay Belgesi almış olduğu görülmelidir.

SORU: Bir aracın fren sisteminin 71/320/AT Teknik Mevzuatına uygun olup olmadığını hangi kuruluş anlar ?

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından Fren konusunda “Teknik Servis” olarak yetkilendirilmiş Test kuruluşları.

SORU: Bir aracın fren sisteminin 71/320/AT Teknik Mevzuatına uygun olduğuna hangi kuruluş Onay verir ?

Her ülkenin Onay kuruluşu karar verir..Türkiye’de Sanayi ve Ticaret Bakanlığı.

SORU: Araç Tadilatları ile ilgili Teknik mevzuat hangisidir?

ATM Araç İmal Tadil ve Montajı Yönetmeliği.28.11.2008 tarihli Resmi Gazete.

SORU: Araç Tadilatları ile Onay Kuruluşu kimdir ?

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve bakanlık adına Teknik Onay veren kuruluş TSE'dir.

SORU: “Uygunluk Belgesi” nde 71/320/AT Tip Onayı bulunmayan bir aracın Fren Sistemi 71/320/AT Teknik Mevzuatına uygun duruma getirilebilir mi ?

EVET !

Aracın Fren Sistemi yapılacak Fren Tadilatı ile 71/320/AT şartlarına uygun duruma getirildikten ve “Teknik Servis”ten Fren Test Raporu alındıktan sonra , AİTM’ye göre Tadilat Onayı alınmalıdır.

SORU: “Uygunluk Belgesi” nde 71/320/AT Tip Onayı bulunmayan bir araca sadece ABS takılmasıyla aracın Fren Sistemi 71/320/AT Teknik Mevzuatına uygun duruma getirilebilir mi ? Kısaca; ”ABS takmak yeterli mi?”

HAYIR ! Yeterli değil ! ABS , 71/320/AT’nin onlarca şartından sadece birisidir.

SORU: 71/320/AT ve ABS zorunluluk kapsamında olduğu halde 30.07.2004’den sonra yönetmeliklere aykırı şekilde ABS’siz olarak üretilmiş ve tescil edilmiş bir aracın fren sisteminin 71/320/AT mevzuatına uygun duruma getirilmesi ve ABS takılarak onaylanması mümkün müdür?

EVET !

Aracın Fren Sistemi yapılacak Fren Tadilatı ile 71/320/AT şartlarına uygun duruma getirildikten , “Teknik Servis”ten Fren Test Raporu ve TSE’den AİTM’ye göre Tadilat Onayı alındıktan sonra fren sistemi ve ABS onaylanmış sayılır.

SORU: Bir aracın fren sisteminin 71/320/AT Teknik Mevzuatına uygunluğuna Araç Muayene İstasyonu onay verebilir mi ?

HAYIR !

Araçların Üretim ve/veya Tadilat onayları Sanayi ve Ticaret Bakanlığı sorumluluk alanıdır. Araç Muayene İstasyonları Üretim ve/veya Tadilat onayları alınmış araçların Ulusal Araç Muayene Mevzuatı’na göre muayenesini , TSE tarafından onaylanmış tadilatların EK 1 belgesiyle “Tadilat Muayenesi”ni yapar.

SORU: Sonradan ABS takılmış ve AİTM’ye göre Tadilat onayı alınmamış ve ruhsatına işlenmemiş bir Araç, tadilat beyan edilmeden Araç Muayenesine gidecek ve muayeneden geçecek olursa , bu aracın ABS’si onaylanmış olur mu?

HAYIR !

Tadilatın 30 gün içinde Tescil edilmesi araç sahibinin yükümlülüğüdür. Araçların tadilatlarının onaylanması için AİTM Tadilat onay sürecinin tamamlanması, tadilatın aracın “Uygunluk Belgesi”ne işlenmesi ve Tescil edilmiş olması gereklidir. Araç Muayene İstasyonu tarafından aracın Uygunluk Belgesi kontrol edilerek ABS’nin “onaysız” takıldığıının anlaşılması durumunda “Ağır Kusur” ile araç geri gönderilir.

SORU: ABS’siz bir araca sonradan ABS takılabilir mi? Onay şart mıdır ?

EVET takılabilir! Onay Şarttır!

Çünkü araca sonradan ABS takılması bir Fren Tadilatıdır ve AİTM’ye göre onayı gerekir.

SORU: ABS'siz bir araca sonradan ABS takılırken nelere dikkat edilmeli?

- Araca, o aracın ABS'li modeline ait Orijinal ABS aynen takılmalı,
- ABS'nin doğru şekilde takıldığı ve çalıştığı ABS Diyagnostik cihazıyla doğrulanmalı,
- Aracın Orijinal ABS'sinden farklı bir ABS takılırsa, onaylanma testleri daha kapsamlıdır..

SORU: ABS'nin yanlış takılmasının veya yanlış ABS'nin takılmasının sonucu nedir?

Güvenlik artırıcı bir sistem olan ABS, her araç için farklı donanımla (ABS Çemberi yeri, Çember dış sayısı, hava tüpü hacmi, Sensör ve Modülatör sayısı vs) takılması ve (istisnalar dışında) mutlaka ABS test pistinde denenmesi gereken bir donanımdır.

Yanlış seçilen veya yanlış uygulanan ABS; doğru çalışmayabilir, fren mesafesini uzatabilir, Elektromagnetik alandan etkilenebilir, bağlantı karışıklığı varsa kaygan yollarda aracın savrulmasına ve kazaya yol açabilir..

SORU: Sonradan ABS takılmasının ardından doğrudan Araç Muayenesine gidilebilir mi?

HAYIR !

Araca ABS takılmasından sonra yapılan tadilatın “*Teknik Onay*” alması, aracın Uygunluk Belgesi'ne işlenmesi, yani Tescil edilmesi gereklidir.

Yapılması gereken işler (sırayla) :

- Aracın fabrika çıkışı özgün ABS'nin takılması,
- ABS için “*Teknik Servis*” ten “*Fren Test Raporu*” alınması,
- Yetkili Araç Proje Mühendisinin “*Tadilat Projesi*” hazırlaması,
- “*Fren Test Raporu*” ve “*Tadilat Projesi*” ile TSE'den onay alınması,
- Araç Muayenesinde “*Tadilat Muayenesi*” yapılması,
- Trafik Tescil Bürosunda “*Tadilat Tescili*”nin yapılması gereklidir.

SORU: Onaysız Tadilatın yaptırımları ve cezası nedir ?

- Trafik Kanununa göre tadilatın 30 gün içinde onaylanması gerekir, aksi durumda Para Cezası ve “Aracın Bağlanması” gibi yaptırımları vardır.
- Sigorta Mevzuatı açısından , araç üzerinde yapılan “Onaysız Tadilat” aracın “İşletme Ruhsatı”nın olmaması anlamına gelir ve kaza sonrası yapılacak Ekspertiz incelemesinde bu durum saptandığında Tazminat ödenmez.
- “Onaysız Tadilatlı” araç, Araç Muayene İstasyonu'nda “Ağır Kusur” alır.

SORU: ABS takılmasının diğer tadilatlar ve onaylarıyla karşılaştırılması nasıldır ?

Fren tadilatları ve sonradan ABS takılması , araç tadilatları içinde testi en zor , riski en yüksek , onayı en zor ve maliyeti en yüksek olanıdır. Bunun nedeni , fren sistemi üzerinde yapılan değişikliklerin önemi ve değişen kısımların tek tek test edilmesi gereğidir.

- Fren Tadilatı, sonradan takılan ABS'nin Teknik Onayı kolay ve ucuz değildir.
- Yüzlerce mühendisin çalışmalarıyla yapılan ve onaylanan sistemlerin değişikliği aynı süreçlerden geçerek denenmek ve onaylanmak zorundadır.
- Araç Altyapı Tadilatı ve Teknik Onayı ucuz olamaz.

ABS'SİZ OLARAK TESCİL EDİLMİŞ VE SONRADAN ABS TAKILMIŞ ARACIN AİTM TADİLAT ONAY SÜRECİ

AİTM Ek IV Madde 4.12. ABS'SİZ MINIBÜSE ABS TAKILMASI

N1 Sınıfı Panelvan araçtan M2 Sınıfı Minibüse dönüşüm

1) Orijinal Araç	2) TADİLAT 1/2	3) TADİLAT 2/2	4) TSE Onayı	5) Araç Muayenesi	6) Trafik Tescili
					
ABS' siz Van					ABS'li Minibüs
	N ₁ den M ₂ ye çev.	ABS takılması		Tadilat Muayenesi	Tadilat Tescili
RUHSAT VAN	+	+		EK 1 BELGESİ	RUHSAT MINİBÜS
Uygunluk Belgesi	Tadilat Projesi	Tadilat Projesi		Uygunluk Belgesi	Uygunluk Belgesi
VAN ABS Yok	+	+	Uygunluk Belgesi	Uygunluk Belgesi	Uygunluk Belgesi
	Teknik Servis Raporu (AİTM EK IV 4.4.3.1)	Teknik Servis Raporu (AİTM EK IV 4.12)	 MINİBÜS ABS Var	 MINİBÜS ABS Var	 MINİBÜS ABS Var

Yapılması gereken işler (sırayla) :

- Aracın fabrika çıkışı özgün ABS'nin takılması,
- ABS için "Teknik Servis" ten "Fren Test Raporu" alınması,
- Yetkili Araç Proje Mühendisinin "Tadilat Projesi" hazırlaması,
- "Fren Test Raporu" ve "Tadilat Projesi" ile TSE'den onay alınması,
- Araç Muayenesinde "Tadilat Muayenesi" yapılması ve EK1 Belgesinin onaylanması,
- Trafik Tescil Bürosunda "Tadilat Tescili"nin yapılması gereklidir.